

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsudvalget har den 10. april 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 533 (Alm. del) efter ønske fra Sofie Carsten Nielsen (EL) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 533:

Vil ministeren kommentere artiklen "Socialarbejdere: Man kunne i princippet lave underretninger om mistrivsel for alle asylbørn" og forholde sig til, hvem der har ansvaret for situationen, samt hvad ministeren agter at gøre for at rette op på forholdene (jf. " Socialarbejdere: Man kunne i princippet lave underretninger om mistrivsel for alle asylbørn", Information.dk den 10. april 2018)?

Svar:

1. For regeringen er det vigtigt, at børn i asyl- og indkvarteringssystemet behandles ordentligt og sikres de rettigheder, som de har krav på.

Når der opstår behov for at iværksætte sociale foranstaltninger over for børn, der opholder sig her i landet som asylansøgere eller har ulovligt ophold, sker det i et samspil mellem lov om social service og udlændingeloven.

2. Efter Udlændingelovens § 42 a, stk. 1-4, har Udlændingestyrelsen forsørgelsespligten over for udlændinge, herunder mindreårige, der opholder sig her i landet som asylansøgere, eller som ikke har lovligt ophold. Det vil sige, at børn og unge i asylsystemet får udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen. Forsørgelsespligten omfatter også iværksættelse af sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte.

Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere og andre udlændinge, som er under styrelsens forsørgelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. I praksis indgår Udlændingestyrelsen årligt kontrakt med et antal indkvarteringsoperatører om driften af asylcentre i Danmark, hvori ydelserne i forbindelse med driften og indkvarteringsopgaven er fastlagt. Operatørkontrakterne er offentligt tilgængelige på www.nyidanmark.dk.

4. maj 2018

Asyl og Visum
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 6185
Akt-id 411108

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udlændingestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Det fremgår bl.a. af operatørkontrakterne, at operatørerne skal være opmærksomme på alle indkvarterede børns legemlige og psykiske helbredstilstand, og at der påhviler operatørerne en skærpet underretningspligt i medfør af servicelovens bestemmelser herom. Det fremgår endvidere af operatørkontrakterne, at operatørerne skal sikre, at der i overensstemmelse med servicelovens §§ 153 og 154 sker identifikation af særligt omsorgstruede børn med henblik på iværksættelse af nødvendige foranstaltninger i samarbejde med den lokale kommune og/eller Udlændingestyrelsen.

Der er løbende en tæt dialog mellem operatørernes personale på asylcentrene, kommunerne og Udlændingestyrelsen omkring håndteringen af sociale sager, der vedrører asylansøgerbørn og børn uden lovligt ophold.

Udlændingestyrelsen bemærker i den forbindelse, at afgørelser om, hvorvidt der skal iværksættes sociale foranstaltninger, træffes af de kommunale myndigheder, mens styrelsen alene behandler ansøgninger om styrelsens betaling af udgifterne til sådanne sociale foranstaltninger. Det er dog ikke en betingelse for, at Udlændingestyrelsen afholder udgifterne til sociale foranstaltninger, at kommunen har foretaget en vurdering af sagen, men som oftest vil kommunen have foretaget en sådan vurdering.

Det bemærkes, at alle sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte, der iværksættes af kommunerne, skal være tilpasset den midlertidige status, udlændingen har som asylansøger eller som udlænding uden lovligt ophold i Danmark.

Den kommune, som et asylcenter er beliggende i – den såkaldte værtskommune – har desuden tilsynspligt med alle børn og unge under 18 år, der opholder sig i kommunen. Denne forpligtigelse gælder, uanset om de mindreårige har et opholdsgrundlag eller har lovligt ophold eller ej.”

4. Udlændinge- og Integrationsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Børne- og Socialministeriet, der har oplyst følgende:

”Personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte, jf. servicelovens § 153.

I de tilfælde, hvor indkvarteringsoperatøren (asylcentret) finder, at der er grundlag for at foretage en underretning på grund af bekymring for et barn eller ung, skal dette ske til den kommune, hvor centret ligger.

Indkvarteringsoperatøren skal samtidig underrette Udlændingestyrelsen. Asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold, herunder børn, unge og deres familier, er således som udgangspunkt omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt. Forsørgelsespligten indebærer, at Udlændingestyrelsen dækker udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser. Udlændingestyrelsens forsørgelsespligt omfatter også nødvendige sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte.

I det omfang, der er behov for sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte, som ikke kan imødekommes af udlændingemyndighederne inden for asylsystemet, kan kommunen iværksætte støtte efter servicelovens regler over for asylansøgere med processuelt ophold.

Udlændinge uden lovligt ophold er ikke omfattet af serviceloven. I særlige tilfælde må det dog, under hensyn til bl.a. FN's Børnekonvention, antages, at kommunen med henvisning til principperne i serviceloven kan iværksætte sociale foranstaltninger, hjælp eller støtte over for børn, unge og familier uden lovligt ophold.

Før kommunen kan iværksætte støtteforanstaltninger overfor asylansøgere eller udlændinge uden lovligt ophold, skal sagen forelægges for Udlændingestyrelsen, som godkender betalingen."

5. Der har i længere tid været fokus på navnlig børns forhold i asylsystemet, herunder har bl.a. Folketingets Ombudsmand rejst spørgsmål om, hvorvidt retsgrundlaget for at iværksætte sociale foranstaltninger over for børn i asylsystemet er tilstrækkeligt.

Der arbejdes således allerede på at sikre, at regler og ressourcer anvendes bedst muligt, og at der er det fornødne samarbejde mellem aktørerne i forhold til at yde støtte og hjælp til børn i asylsystemet.

Jeg har noteret mig Dansk Flygtningehjælps rapport, og den vil blive inddraget i udlændingemyndighedernes videre arbejde på området.

Inger Støjberg

/

Jeppe Kirkeskov Winkel